

quantum quivimus ex opusculis eorum memoria re- A Quod si his noluerit assentire, nec plurimum te-
tinere, scripta per vos notescenda mandavimus. stium, si producti fuerint, assentire curabit.

LIGINIANI, CARTHAGINENSIS EPISCOPI,
EPISTOLA III, AD VINCENTIUM EPISCOPUM

EBOSITANÆ INSULÆ.

Contra eos qui credebant epistolas de cælo occidisse in memoriam sancti Petri Romæ,

(Nunc primum edita ex Ms. Ecclesiæ Toletanæ.)

Inter varias tribulationum angustias non nos pi- B
guit, cogente charitate Christi, hæc qualiacunque
sunt, ad Sanctitatem vestram verba dirigere, insi-
nuantes accepisse nos litteras tuas, et de vestra
ospitatus bono gavisos. Sed in id non minime con-
tristati sumus, quod litteras cujusdam, quas ad nos
direxistis, sicut tuæ indicant litteræ, suscepis, et
de tribunali populis eas feceris ammitti. Ego enim
mox a te transmissas accepi, in præsentia ipsius
perlatoris exordium litterarum ipsarum legens; et
non patienter ferens, nec dignum ducens nœnias
ipsas perlegere, statim scidi, et eas in terram pro-
jeci, admirans quod his credulus fueris, et post pro-
phetarum vaticinia, et Christi Evangelia, apostolo-
rumque ejus Epistolas, nescio cujus hominis litteras
sub nomine Christi factas, ejus esse credideris; ubi C
nec sermo elegans, nec doctrina sana poterit re-
periri.

In principio ipsius epistolæ legimus ut dies Domi-
nicus colatur. Quis enim Christianus, non propter
ipsum diem, sed propter resurrectionem Domini
nostri Jesu Christi, eo quod in ipso a mortuis resur-
rexit, reverendissimum non habeat? Sed, quantum
sentio, ideo novus iste prædicator hoc dicit, ut nos
judicare compellat, ut nullus sibi in eodem die
necessaria victus præparet, aut viam ambulet. Sed
hoc quam pessimum sit, Sanctitas tua perpendat.
Utinam populus Christianus et die ipso ecclesiam non
frequenter, aliquid operis faceret, et non saltaret.
Meliusque erat viro hortum facere, iter agere, mu-
lieri cotum tenere, et non, ut dicitur, ballare, sal-
tare, et membra a Deo bene condita saltando male

torquere, et ad excitandam libidinem nugatoribus
cantionibus proclamare.

Absit ergo a Sanctitate tua hoc credere, ut epistola
nunc nobis mittantur a Christo. Sufficiat enim quod
locutus est in prophetis per se ipsum, et per suos
apostolos. Nam et his non litteras trans mittebat e
cælo, sed Spiritu sancto eorum corda replebat. Ex-
ceptis enim decem præceptis, quæ in tabulis lapideis
mirabiliter data sunt, ad nullum prophetarum aut
apostolorum Epistolæ missæ sunt de cælo. Non igitur
credas quæ nunquam facta leguntur: quæ etsi
facta essent, post prædicationem Evangelii jam ne-
cessaria non sunt. Et si forte ipsum nomen novum te
delectavit, quia ipsa epistola, sicut simulator scrip-
psit, de cælo descendit super altare Christi in me-
moria sancti Petri apostoli, scito diaboli esse figmen-
tum, et omnem scripturam divinam, epistolam, aut
epistolas esse cœlestes, et ad nos de cælo fuisse
transmissas.

Emendet ergo quod temere credidit Sanctitas tua,
et in præsentia populi ipsam epistolam, si est penes
te, rescinde: et hoc te poeniteat quod de tribunali
eam feceris recitari, beati apostoli sequens doctri-
nam, quod inter cætera ad Galatas scripsit: *Si quis
evangelizaverit vobis præter id quod accepistis, an-
thema sit.* Sed et illud Evangelium omnis lex et pro-
phetæ usque ad Joannem prophetaverunt. Deinceps
si qua nova vel inusitata divulgata fuerint, omnino
abjicienda et detestanda Sanctitas tua noverit. Ora
pro nobis, domine sancte et in Christo charissime
D frater.

ANNO DOMINI DLXXXVI.

SANCTUS VERANUS.

OBSERVATIO SIRMONTI IN SEQUENS FRAGMENTUM.

Satis apparet hanc sententiam in synodo aliqua dictam a Verano episcopo. Sed cujus sedis fuerit episcopus, Codex
sancti Germaini, unde excerpta est, non exprimit. Cum hoc loco intexeretur, veniebat in mentem Veranus Cabellicen-
sis episcopus, qui proximo synodo Matiscoensi subscribit. Nunc vero aptius tribui posse videtur Verano Lugdu-
nensi, ad quem exstant Hilari papæ epistolæ, ab eoque tum dicta, cum in synodo provinciales suos affaretur.

SANCTI VERANI SENTENTIA.

IN ALIQUA HUIUS TEMPORIS SYNODO DICTA, DE CASTITATE SACERDOTUM.

Veranus episcopus dixit: Quis presidentem sacris altaribus, atque ad ipsa sancta sanctorum honoris privilegio venientem indignissimis carnalium voluptatum contaminari illecebris patlatur; ac sub ipso conjugalis licentia nomine acquiescat quempiam clericorum, et sacerdotis agere officium, et mariti implere personam; cum purificatis corporis atque animi moribus multa cogitatione perpendendum, quam idoneus esse debet is qui ad celebranda mysteriorum loca non solum pro suis, verum etiam pro alienis peccatis intercessurus accedit. Incongruum siquidem mihi videtur, de conjugali toro aliquem consurgentem altarium septa penetrare. Ipsi utique illuminati et docti de Spiritu sancto, optime nostis oblaturam spiritualis sacrificii victimas quali oporteat igne flagrare. Si enim in lege veteri, ubidum evangelicam perfectionis auctoritas præfulgeat, sancto David, cum fugæ necessitate premaretur, sacerdos Sa-

A doch non prius panes propositionis tradidit, quam se et pueros suos jam die tertio mundos esse a mulieribus fateretur; quis immaculatas agni carnes ad salutem mundi præstitas post passionum inquinamenta, vel etiam audeat consecrare? Beatus Paulus apostolus in veritate nos contestatur dicens: Probat se unusquisque ministrorum, et sic panem illum præsumat offerre (I Cor. xi). Notum vobis est, circa loca beatitudinis vestræ, sub magnorum Patrum disciplina, monachorum congregationes esse non parvas, unde ad supplenda clericorum officia in promptu est viros bonos assumi. Utilior est enim in Ecclesia paucorum honorum electa probatio, quam erraticæ multitudinis præsentia conglobata; ac plus ædificationis afferunt rara virtutis exempla, quam popularis licentiæ abundans et incorrecta præsumptio.

ANNO DOMINI DCC.

PELAGIUS PAPA II.

(Mansi Collectio Concil. tom. IX.)

NOTITIA, EX LIBRO PONTIFICALI.

Pelagius * natione Romanus ex patre Vinigildo C [Cod. Luc., Unigeldo], sedit annos decem, menses

NOTÆ SEVERINI BINI.

* Post vacationem trium mensium et undecim dierum, die 11 Novembris anni 577 post Christum natum, sublegitur Pelagius junior ejus nomini secundus Romanus pontifex, patre Vinigildo, et, ut putatur ex nomine, Gothico potius quam Romano genere. Pontificatus illius incidit in calamitosa tempora, quibus Langobardi Italiam vastabant, atque occidentalis Ecclesiæ, propter synodum v a sede apostolica approbatam, diro schismate usque ad Hibernos divisa erat. His consultatus pontifex sanctissimus, consilio et auxilio sancti Gregorii successoris sui librum edidit pro quinta synodo, quam defendens ait, tria capitula jure meritoque condemnata esse. Meminit hujus libelli sanctus Gregorius in epistola ad Hibernos, quem infra inter epistolas Pelagii tunc primum ex Annalibus Baronii in lucem emittimus: de quo plura vide infra in notis ibidem. Hujus temporibus a Joanne sacre Romanæ Ecclesiæ presbytero erectum est oratorium apud thermas Agrippinas, quod servis Dei, monachis nimirum, inserviret, illudque reditibus D cupletavit, scripto de his omnibus testamento: quod cum Pelagio papa tradidisset, ex hac vita migravit. Gregorius successor Pelagii mutata voluntate testatoris in eodem sacras virgines collocavit sub cura religiosæ femine Bonæ abbatissæ. Exstant de his omnibus ipsius sancti Gregorii epist. libro vii. Unde intelligis Romanum pontificem testamentorum ad pias causas

conditorum arbitrum esse, ita ut in alium aequè pium usum illa mutare possit, si id ratio persuadeat. Justinus imperator precibus sanctæ Mariæ virginis mentis sanitati restitutus, designato successore Tiberio, post exactos imperii annos sexdecim mensesque novem cum diuidio, ex hac vita recessit. Tiberius antequam coronaretur, loca sancta obtulit, Sophiæ uxoris Justinii in idias Dei auxilio evasit, et dum insidiantem bonis omnibus spoliasset, eandem in ordinem redegit. Unde factum sine dubio quod non tantum contra hostes, sed etiam adversus iteratam Sophiæ conjurationem cum Justiniano Justinii cognato inibat, præclare triumphavit. Hic cum ægrotantem Eutychium Constantinopolitanum episcopum, Constantinopoli benedictionem ab eo percepturus, invisisset, intellexit se post quatuor menses ex hac vita avocandum. Quarto mense adveniente in morbum incidens, Mauritium civili et castrensi militia clarum, catholica quoque religione et virtutibus illustrem, Cæsarem creat, datque illi uxore filia Constantina, imperium eidem pro dote assignavit. Mense Augusto anni 586, Tiberius imperator piissimus magno dolore bonorum omnium ab imperio inquit, prout in somnis viderat, ad pacatum coeleste regnum transiit. Mauritius imperium adeptus, per litteras ad Theodorum archimandritam datas rogavit pro se orari, ut imperium in pace tueri, et ab hostibus defendere posset.